

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น และ (2) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในครอบครัวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบพรรณนา ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นอายุ 14-17 ปี จำนวน 14 ครอบครัว ประกอบด้วยบิดาหรือมารดาจำนวน 14 คน และบุตรวัยรุ่นชายหรือหญิงจำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวการสัมภาษณ์บิดาหรือมารดาและบุตรวัยรุ่น เครื่องบันทึกเสียง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แก่นสาระของเรื่องจากการถอดเทปและตีความหาประเด็นตามกรอบแนวคิดที่วางไว้

ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นมีเหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) เหตุจูงใจของบิดาหรือมารดาในการเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากความต้องการแก้ไขปัญหาของตนเอง ความต้องการความรู้ในการพัฒนาตนเอง และความประทับใจในหลักสูตร 2) เหตุจูงใจในการส่งบุตรวัยรุ่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต้องการแก้ไขปัญหาของบุตรที่เป็นอยู่ ต้องการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่บุตรและต้องการพัฒนาบุตร และ 3) เหตุจูงใจของบุตรวัยรุ่นในการเข้าร่วมกิจกรรมมาจากการให้รางวัลของบิดาหรือมารดาและบุตรวัยรุ่นต้องการเข้ากลุ่มกับเพื่อน นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นเหล่านี้ มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านจริยธรรม และด้านสังคมของบิดามารดา 2) การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านจริยธรรม และด้านสังคมของบุตรวัยรุ่น และ 3) การเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างคู่สมรส ระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยรุ่น ระหว่างบุตรวัยรุ่นกับพี่น้อง และระหว่างบิดามารดาของวัยรุ่นกับผู้สูงอายุในครอบครัว

The purposes of this qualitative research were to study (1) motives of families with adolescent offsprings for participating in spiritual development activity through Buddhist Insight Meditation Practice; and (2) changes within the families after having participated in spiritual development activity through Buddhist Insight Meditation Practice.

The research design was a qualitative study. Key informants were 14 families with adolescent offsprings aged 14-17 years which consisted of 14 fathers or mothers and 14 adolescents. The research tools were the interview guides and a cassette tape recorder. The data analysis was done by using thematic analysis and classified the transcribed data in order to determine the themes under the conceptual framework.

The research findings showed that families with adolescent offsprings had motives for participating in spiritual development activity through Buddhist Insight Meditation Practice composing of 3 following themes as 1) fathers or mothers' motives were self- problem solving needs, knowledge for self-development needs and impression in the course; 2) fathers or mothers' motives for sending their adolescents to participate in the activity were adolescents' current- problem solving needs, adolescents' problems prevention needs and adolescents development needs; and 3) adolescents' motives were reward needs and social needs; the findings also showed that changes within the families after participating in the activity were composed of 3 following themes as 1) physical changes, emotional changes, cognitive changes, moral changes and social changes of fathers or mothers; 2) emotional changes, cognitive changes, moral changes and social changes of adolescents; and 3) family relationship changes between spouses, between fathers or mothers and adolescents, between brothers and between fathers or mothers of adolescents and the elderly in the families.